

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Działając na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością ma tło seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560), Centrum Usług Medycznych WRO-MED wprowadza „Standardy ochrony małoletnich”, których treść ma uregulować:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty";
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) osobę odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM PLACÓWKI I ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH

a) Personel medyczny ma obowiązek umożliwić obecność rodzica lub opiekuna prawnego podczas wykonywania czynności diagnostycznych i leczniczych osoby małoletniej. Jest to najważniejszy element, który zapewnia małoletniemu pacjentowi niezbędne poczucie bezpieczeństwa i komfortu - to rodzice lub osoby sprawujące opiekę nad małoletnim najlepiej znają jego potrzeby i zachowania.

b) Personel medyczny powinien w miarę możliwości uwzględniać zgłaszane indywidualne potrzeby małoletniego pacjenta zapewniające mu dodatkowy komfort korzystania ze świadczeń zdrowotnych, o ile nie stoją one w sprzeczności z prawidłowym wykonaniem świadczenia zdrowotnego (np. prawo do wniesienia do gabinetu stomatologicznego niewielkiej zabawki, maskotki itp.).

c) Personel medyczny powinien pozwolić małoletniemu pacjentowi na wypowiedanie się w kwestii planowanych lub udzielanych mu świadczeń opieki zdrowotnej. Pacjent powyżej 16 roku życia ma prawo do pełnej informacji medycznej i decydowania o procesie diagnostyczno-terapeutycznym.

d) Personel medyczny powinien zachować wyrozumiałość w relacjach z małoletnimi pacjentami, ich przedstawicielami ustawowymi i opiekunami prawnymi pamiętając, że w niektórych sytuacjach mogą znajdować się poza strefą swojego komfortu, szczególnie podczas świadczeń udzielanych w związku z bólem czy urazem.

e) Personel Przychodni buduje relacje z małoletnim pacjentem z poszanowaniem jego praw oraz dóbr osobistych, w tym prawa do intymności i prywatności.

f) Niedozwolone są wszelkie zachowania, które miałyby na celu wywołanie u małoletniego pacjenta strachu, poczucia zagrożenia lub przymusu podczas udzielania świadczeń zdrowotnych. Niedozwolone jest wymuszanie na małoletnim pacjencie określonych zachowań czy współpracy przy pomocy krzyku, zarówno ze strony personelu medycznego, jak również przedstawicieli ustawowych lub opiekunów prawnych małoletniego pacjenta.

g) Zabronione są:

- naruszanie integralności cielesnej w sposób i w zakresie nieuzasadnionym celem świadczenia zdrowotnego;
- wszelkie zachowania mogące budzić lęk, upokorzenie lub poczucie wstydu
- wprowadzanie w błąd co do zakresu, celu i następstw udzielanych świadczeń zdrowotnych;
- zachowania dyskryminujące z jakichkolwiek przyczyn, w tym ze względu na wiek lub stopień rozwoju;
- bagatelizowanie zgłaszanych potrzeb lub symptomów (np. bólu, lęku);
- utrwalanie, rozpowszechnianie i jakiegokolwiek wykorzystywanie wizerunku bez uprzedniej pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego.

2. ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO.

a) Personel naszej placówki zwraca uwagę na sygnały, objawy i ślady świadczące o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pacjenta.

b) Każda osoba będąca członkiem personelu naszej placówki jest zobowiązana i uprawniona do reagowania w przypadku podejrzenia, że małoletni pacjent jest krzywdzony.

c) Źródłem krzywdy dziecka może być zachowanie rodziców, opiekunów prawnych, innej osoby bliskiej dla małoletniego, a także zachowanie osób trzecich.

d) Krzywda małoletniego dziecka może przejawiać się w szczególności poprzez:

- popełnienie przestępstwa na szkodę małoletniego (np. przemoc fizyczna, wykorzystywanie seksualne)
- krzywdzenie w inny sposób (np. przemoc psychiczna, zastraszanie, poniżanie),
- ewidentne zaniedbywanie potrzeb życiowych, bytowych i higienicznych (niedożywienie, brak warunków higienicznych, niezapewnianie niezbędnej opieki, brak odzieży).

e) W przypadku podejrzenia, że popełniono przestępstwo na szkodę małoletniego pacjenta należy złożyć zawiadomienie na Policję lub do prokuratury. W przypadku podejrzenia, że życie lub zdrowie małoletniego pacjenta jest zagrożone z uwagi na stosowanie wobec niego przemocy domowej, personel placówki medycznej niezwłocznie zgłasza ten fakt na Policję.

f) W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że małoletni doznaje innej formy krzywdzenia, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. działaniom naruszającym jego prawa lub dobra osobiste przez wykorzystanie przewagi fizycznej, psychicznej lub ekonomicznej, w szczególności zachowania naruszające godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę lub wzbudzające poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia) personel medyczny jest uprawniony do wszczęcia procedury "Niebieskie Karty".

g) W przypadkach podejrzenia krzywdzenia małoletniego pacjenta (np. zaniedbanie potrzeb życiowych, bytowych i higienicznych dziecka) placówka medyczna może wystąpić do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w celu udzielenia wsparcia lub do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka oraz wgląd w sytuację rodziny.

3. PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO

a) Wszelkie informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia małoletniego pacjenta personel placówki medycznej zgłasza kierownikowi placówki lub osobie przez niego upoważnionej, sporządzając stosowną pisemną notatkę o stwierdzeniu okoliczności.

b) Za wszczęcie odpowiedniej procedury związanej z podejrzeniem krzywdzenia dziecka i za zawiadomienie właściwych organów publicznych odpowiedzialny jest kierownik placówki medycznej lub osoba przez niego upoważniona, z zastrzeżeniem że procedurę „Niebieskie Karty” może wszcząć jedynie osoba wykonująca w placówce medycznej zawód medyczny.

c) W przypadku podejrzenia, że osobą odpowiedzialną za wyrządzenie krzywdy małoletniemu pacjentowi jest pracownik, kierownik niezwłocznie, niezależnie od pozostałych czynności podejmowanych w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy, niezwłocznie odsuwa pracownika od procesu udzielania świadczeń zdrowotnych małoletnim i zapewnia, by pracownik nie pozostawał w kontakcie z pokrzywdzonym do czasu wyjaśnienia sprawy. Kierownik wszczyna wewnętrzne postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia podstaw i zakresu ewentualnej odpowiedzialności pracownika oraz podjęcia dalszych działań prawnych, niezależnie od czynności podejmowanych w celu ochrony małoletniego pacjenta.

4. POSTANOWIENIA OGÓLNE

a) Niniejsze Standardy ochrony małoletnich co najmniej raz na dwa lata podlegają ocenie pod kątem oceny ich dostosowania do aktualnych potrzeb, rodzaju i skali działalności placówki medycznej oraz zgodności z przepisami. Wnioski z analizy będą każdorazowo podstawą do ewentualnej zmiany Standardów ochrony małoletnich.

b) Niniejsze Standardy ochrony małoletnich są umieszczone na stronie internetowej placówki medycznej oraz dostępne do wglądu w rejestracji wraz z Regulaminem Organizacyjnym.

c) Każda osoba zatrudniona, niezależnie od formy prawnej, w jakiej została zatrudniona, potwierdza na piśmie, że zapoznała się ze niniejszymi Standardami ochrony małoletnich i zobowiązuje się je stosować.

d) Przed zatrudnieniem nowego pracownika i dopuszczeniem go do wykonywania obowiązków zawodowych, kierownik placówki żąda od pracownika przedłożenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego ani, że nie toczy się żadne postępowanie karne czy dyscyplinarne w tym zakresie.

e) Pracownicy dotychczas zatrudnieni składają oświadczenia o stosownej treści, świadomi odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

f) Zgłoszone zdarzenia wskazujące na podejrzenie krzywdzenia małoletniego, przechowuje Kierownik placówki medycznej, w tym zgłoszenia i zawiadomienia do organów państwowych.

5. UWAGI KOŃCOWE

1. Standardy wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2024 r.

2. Każdy Pracownik zobowiązany jest do zapoznania się ze Standardami i do bezwzględnego ich stosowania.

3. Wszelkie zmiany do Standardów wprowadza Kierownik.